

مجله رسمی وزارت عدلیه

نمبر ۹۳۴۲

وزارت تجلیله خارج

قانون

۳۱۱۲۲۱

اجازه مبادله قرار داد اقامت و تجارت و بحر پیمائی
منعقد بین دولتب ایران و اتحاد جماهیر شوروی مصوب دهم
اسفند ماه هزار و سیصد و ده شمسی .

ماده واحده — مجلس شورای ملی قرار داد اقامت و
تجارت و بحر پیمائی مشتمل بر بیست ماده و یک پروتکل اختتامیه
و یازده مراسله را که در تاریخ ۴ آبانماه ۱۳۲۰ بین دولتب
ایران و اتحاد جماهیر شوروی با مضاء رسیده است تصویب و
اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد .
این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرار داد اقامت
و تجارت و بحر پیمائی و پروتکل و مراسلات ضمیمه آن است
در جلسه دهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب
مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر
قرار داد اقامت و تجارت و بحر پیمائی بین ایران و اتحاد
جماهیر شوروی سوسیالیستی

اعلیحضرت هما یون شاهنشاه ایران از یکطرف .
و کمیته اجرائیه جماهیر شوروی از طرف دیگر .
نظر باینکه مابیند شرایط مسافرت و توقف و اقامت اتباع
ایران را در جماهیر شوروی سوسیالیستی و اتباع جماهیر شوروی
را در ایران تنظیم و عمایات اقتصادی روابط تجارتی بین مملکتین
را توسعه دهند تصمیم بانعقاد قرارداد اقامت و تجارت نموده و
برای این مقصود اختیار داران خود را معین نمودند .

اعلیحضرت هما یون شاهنشاه ایران .
جناب اشرف آقای میرزا محمد علی خان فروغی وزیر
امور خارجه .

کمیته اجرائیه مرکزی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
آقای م . بطروسکی سفیر فوق العاده و نماینده مختار
اتحاد جماهیر شوروی در ایران .

مشار الیهما بعد از مبادله اختیار نامه های خود که در کمال
صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند .

ماده اول — اتباع هر یک از طرفین متعاهدین حق خواهند
داشت ازادانه وارد خاک طرف متعاهد دیگر شده در آنجا اقامت
و مسافرت نموده و از آنجا مراجعت کنند بشرط اینکه قوانین

و نظامات جاریه آن مملکت را رعایت نمایند و از این حیث در
هیچ مورد حالا و حالا نامساعد تر از رفتاری که با اتباع دولت
کامله الوداد میشود با آنها نخواهد شد . مقررات این ماده نه
بنظاماتی که در امر تذکره قلا مجری و یا در آنجا مجری خواهد
بود حال میرساند و نه مانع از این حق طرفین متعاهدین است
که در هر مورد مقرراتی برای تنظیم یا منع مهاجرت در خاک
خود وضع نمایند مشروط باینکه نظامات و مقررات مزبوره نسبت
باتباع کلیه ممالک دیگر مجری باشد .

و نیز مقررات این ماده مانع حق هیچیک از طرفین
متعاهدین نخواهد بود که نسبت با افراد اتباع طرف دیگر برای
منع اقامت و توقف آنها در خاک خود بموجب تصمیم قضائی و
یا از لحاظ حفظ امنیت داخلی و با خارجی مملکت اقدامات بنمایند
ماده دوم — اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در مدت
توقف در خاک طرف متعاهد دیگر چه در موقع صلح و چه در
موقع جنگ از هر گونه خدمت نظامی اجباری و یا کنوری معاف
خواهند بود ولیکن در موقع بروز بلیات طبیعی میتوان آنها را
بکار واداشت اتباع مزبور از هر قسم مالیات نقدی یا جنبشی که
بجای خدمت نظامی یا کنوری وضع شده باشد و نیز از تحمیل
هر قسم قرضه اجباری معاف خواهند بود .

بطور کلی راجع به نوع تمهیداتی که هر یک از طرفین
متعاهدین با اتباع خارجه مقیمین خاک خود تحمیل مینمایند با معافیت
هائی که از این بابت منظور میدارند اتباع طرف متعاهد دیگر
وضعیتی نامساعد تر از وضعیت قالی و یا آئی اتباع دولت کامله
الوداد نخواهد داشت .

ماده سوم — اتباع هر یک از طرفین متعاهدین از حیث
تحصیل و تصرف هر گونه اموال و استفاده از آنها و رعایت
حقوق مربوطه بان و همچنین در مورد سلب مالکیت و مصادره
اموال دارای کلیه حقوق اتباع دولت کامله الوداد خواهند بود .
ماده چهارم — اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک
طرف متعاهد دیگر بشرط رعایت قوانین و نظامات مملکتی حق
دارند مثل اهل آن مملکت بهر تجارت و صنعت یا حرفه که بطور
عموم قانونا مجاز بوده و برای کاره اتباع خارجه ممنوع نیست
اشتغال ورزند از این لحاظ مشاور الیهم وضعیتی دون وضعیت اتباع
دولت نامه الوداد نخواهند داشت .

ماده پنجم — اتباع هر یک از طرفین متعاهدین که در
خاک طرف متعاهد دیگر اقامت داشته باشند تابع قضاوت مملکت
متوقف فیها خواهند بود .

یاد داشت نمره ۱۰

تهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۳۳۱

آقای وزیر

در موقع ابضای قرار داد انصاف و تجارت منعقد بین
جماهير شوروی و ایران که موجب توسعه روابط اقتصادی مملکتین
خواهد بود امیدوارم دولت ایران نیز مانند دولت جماهير شوروی
در حدود امکان اقدامات لازمه را برای بهبود وضعیت راههای
که مملکتین را هم مربوط میسازد بعمل خواهد آورد.

مخصوصاً توجه جناب اشرف عالی را بپیدی بعضی از
قسمتهای راه بین مشهدی و عشق آباد جلب نموده و امیدوارم
دولت ایران اهتمام لازم را برای بهبودی راه مزبور مبذول
خواهند فرمود. با تقدیم احترامات

اعضاء: ۱. بطروسکی

جواب یاد داشت نمره ۱۰

تهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۳۳۱

آقای سفير کبير

در جواب یاد داشت امروز اجناب راجع به راههای که
ایران را با اتحاد جماهير شوروی متصل میسازد با کمال توفیر
خاطر محترم را مستحضر میسازم نظر باینکه برکرام ساختن
و نگهداری راههای در ایران یکی از مسائل داخلی مملکتی است
که مورد توجه مخصوص دولت ایران میباشد و نظر باینکه
مقابلی که مملکتین در از دیاد و توسعه روابط تجارتی خود دارند
میتوانید اطمینان داشته باشید که دولت متبوعه دوستدار بانوجهی
که باینکه خود دارد در حدود امکان مراقبت جدی را در نگهداری
راههای مملکتین را هم اتصال میدهد منجمه راه بین مشهد
و عشق آباد که در یاد داشت امروزی بان اشاره نموده اید
بعمل خواهد آورد.

با تقدیم احترامات اعضاء: م. ع. فروغی

یاد داشت نمره ۱۱

تهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۳۳۱

آقای وزیر

با کمال توفیر با اطلاع خاطر محترم میرساند که شرکت
پرس آذ ناط برای تحصیل اجازه ایجاد یک اسکله و ساختمان
های دیگر در بندر یحوی برای احتیاجات خود پیش از یکسال
است در پیشگاه ادارات مربوطه ایرانی متغول اقدامات بود و ولی
نتیجه مطلوبه حاصل نشده و شرکت مزبور دچار مشکلات گردیده
است با اطلاع خاطر محترم از مراتب فوق نمنا دارم لطفاً علت
وقفزار مقامات مربوطه ایرانی را نسبت بقضایای شرکت پرس
آذ فقط بدوستانر اشیار فرمایند

با تقدیم احترامات اعضاء: ۱. بطروسکی

جواب یاد داشت نمره ۱۱

تهران ۲۷ اکتبر ۱۳۳۱

آقای سفير کبير

در جواب مراسله آن جناب مورخه امروز راجع بقضای
پرس آذ ناط که در یحوی برای جوائج کارهای خود اسکله
و تأسیسات دیگر داشته باشد و مشکلاتی برای او پیش آمده
است محترماً تصدیق میدهم که دولت ایران مخالفتی ندارد که

نمره ۱۰۰

اعلان

۱۰۰۲۱۴

آقای مشهدی حسین دارای ورقه هویت نمره ۷ و ماوس
خانم دارای ورقه هویت نمره ۱۱۷۰۰ صادره از کسره شاهان
شرح عرضحال نمره ۱۱۱۷ خودشان را وارث بالا احصاء مرحوم
میرزا علی خان معروف به تنها به محکمه معرفی و تقاضای
تصدیق انحصار وراثت از محکمه نموده اند لذا مراتب اعلان
میشود چنانچه کسی بقضای مزبور اعتراض دارد از تاریخ نشر
اولین اعلان الی سه ماه خود را به محکمه معرفی یا وکیل ثابت -
الوکاله اعزام یا گنیا به تقاضای مزبور اعتراض نماید و الا محکمه
رسیدگی نموده حکم مقتضی صادر خواهد نموده اعلان نوبت ۲
۳۱۱۲۱۲

هر محکمه

نمره ۱۱۹

اعلان

۳۱۱۲۱۱

۳۱۱۲۱۱ - ورثه مرحوم خلیل اشخان نوائی تقاضا
نامیه بشماره ۶۲ تا یکم محاکم صالح نموده باظهار اینکه مرحوم
خلیل اشخان نوائی که محل اقامت دائمی او در طهران ناحیه
۴ کوچه باستانی بوده در ۳ شعبان ۱۳۵۰ فوت و ورثه آن
مرحوم منعم است بسه سلیمه خانم بالائی مادر آن مرحوم و
صدیقه خانم نوائی عیال آن مرحوم و محمد رفیع خان نوائی -
معروف به آقا بالاخان پسر خلیل خان و معصومه خانم و فرزند خانم
نوائی دختر خلیل خان و معصومه خانم دارندگان اوراق هویت
بسه نمرات - ۷۵۲۴ و ۳۲۵۴۵ و ۷۵۲۶ و ۷۵۳۳ و
صادرات از ناحیه ۴ سنگاچ و مستند این اظهار علاوه بر اوراق
هویت شهادت جمعی است که صدق اظهارات آنان را شهادت
داده اند و چون تقاضای تصدیق انحصار وراثت نموده اند علیهذا
محکمه برحسب ماده ۳ قانون انحصار وراثت مه رد میدارد که
مراتب سه ماه متوالی ماهی یک مرتبه در مجله رسمی و یکی
از جرایدهای اعلان چاپخانه کسی بوزارت مشار الیه و انحصار
ایشان اعتراضی دارد از تاریخ نشر اولین اعلان تا سه ماه به
محکمه صالح طهران تقدیم و الا پس از اتمام موعده تصدیق
مقتضی صادر خواهد شد اعلان نوبت ۲۳۱۲۱۲۲۲

امین صالح شعبه ثانی

هر محکمه

موسسات شوروی که در ایران نفت میفروشند تأسیسات داشته باشند
و بنا بر این مانعی نیست در اینکه تقاضای توسعه مزبوره در
یحاوی پذیرفته شود در این خصوص تعلیمات بوزارت طرق داده
شده است که این قضیه را تسویه نماید.

با تقدیم احترامات فائمه: م. ع. فروغی

اجازه مبادله قرار داد اقامت و تجارت و بصر بیانی
منعقد بین ایران و اتحاد جماهير شوروی - سوسیالیستی و برنگل
اختتامیه و مراسلات منضمه آن در جلسه دهم اسفند ماه ۱۳۳۱
شمسی داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

اتباع هر يك از طرفین متعاهدین مثل اتباع داخله حق دارند آزادانه بکلیه محاکم از هر درجه برای احقاق و دفاع حقوق خود مراجعه نمایند و هیچ وقت از این حیث وضعیتی نامساعدتر از وضعیت اتباع دولت کماله الوداد نخواهند داشت اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر میتوانند در موقعی که بمحاکم مملکت متوقف فیما برای دفاع حق خود مراجعه می نمایند برای خود وکیل امور و وکیل مراجعه و نمایندگان از بین اشخاصیکه برای اشتغال با این مشاغل پذیرفته میشوند بامتثالت از قوانین و نظامات مملکتی انتخاب نمایند .

اتباع مزبور از حیث معافیت از وجه الضمانه قبلی برای محاراج محکمه و تسهیلاتی که باشخاص بی بضاعت اعطاء میشود وضعیتی نامساعدتر از وضعیت اتباع داخله و اتباع دولت کماله الوداد نخواهند داشت .

ماده ششم - اختراعات و علائم صنعتی و تجاری و مسطوره ها و نمونه های صنعتی متعلق باتباع یکی از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بر طبق قوانین و نظامات داخلی در تحت حمایت گرفته خواهند شد .

اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع باختراعات و علائم صنعتی و تجاری و مسطوره ها و نمونه های صنعتی و همچنین حمایت در مقابل رقابت مکارانه از همان حقوقی بهره مند خواهند شد که اتباع داخله و اتباع دولت کماله الوداد فعلا بهره مند بوده و یا در آتی بهره مند خواهند بود .

ماده هفتم - طرفین متعاهدین موافقت دارند که در اسرع اوقات ممکنه راجع باحوال شخصیه و حمایت مالکیت صنعتی و مبارزه با قاچاق و حفظ حیوانات و نباتات از امراض یا حشرات موزیه و همچنین راجع بحکمیت در امور حقوقی و تعاون قضائی قرارداد های مخصوصی بین مملکتین منعقد نمایند .

ماده هشتم - ۱ - برای هر نوع شرکتهای تجاری و مؤسسات دیگر اقتصادی ایرانی که بر طبق قوانین مملکتی در ایران تاسیس شده اند وجود حقوقی و اهلیت و حق ترافع در محاکم در خاک اتحاد جماهیر شوروی شناخته خواهد شد .

شرکتهای مزبوره مانعی نخواهند داشت که در خاک مزبور بملیات خود اشتغال ورزند ولی البته حقوق آنها در باب معاملات و خود آن معاملات تابع قوانین جماهیر شوروی و سیاستی و ترتیب تشکیل و اساسنامه آنها تابع قوانین ایران می باشد -

با شرکتهای مزبوره در خاک اتحاد جماهیر شوروی از هر حیث مثل شرکتهای تجاری و مؤسسات دیگر اقتصادی دولت کماله الوداد رفتار خواهد شد .

۲ - برای شرکتهای تجاری و مؤسسات دیگر اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی که بر طبق قوانین مملکتی جماهیر شوروی در آنجا تشکیل شده باشند همچنین برای شرکتهای و مؤسساتی که با سرمایه دولتی تاسیس گردیده باشد وجود حقوقی و اهلیت و حق ترافع در محاکم در ایران شناخته خواهد شد شرکتهای مزبوره مانعی نخواهند داشت در خاک ایران بملیات خود اشتغال ورزند ولی البته حقوق آنها در باب معاملات و خود آن معاملات تابع قوانین ایران و ترتیب تاسیس و اساسنامه آنها تابع قوانین

شوروی میباشد با شرکتهای مزبوره در خاک ایران از هر حیث مثل شرکتهای تجاری و مؤسسات دیگر اقتصادی دولت کماله الوداد رفتار خواهد شد .

۳ - مقررات مواد ۲ الی ۶ این قرارداد متقابله شامل شرکتهای تجاری و مؤسسات دیگر اقتصادی طرفین متعاهدین که در بند ۱ و ۲ این ماده ذکر شده خواهد بود .

۴ - تجار و شرکتهای تجاری و مؤسسات اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی در ایران و تجار و شرکتهای تجاری و مؤسسات اقتصادی ایران در اتحاد جماهیر شوروی میتوانند با شرایط مقرر در نظامات گمرکی مملکتی در نقاطی که اشتغال بملیات تجاری مینمایند چنانچه انجادات گمرکی وجود داشته باشد انبارهایی داشته باشند که مال التجاره های خود را آنجا بگذارند و تاموقع خروج مال التجاره های مزبور از انبار از عوارض گمرکی موقتاً معاف باشند .

۵ - ولی مسلم است که هیچیک از مقررات این قرارداد نمیتواند شرکتهای تجاری و سایر مؤسسات اقتصادی یکی از طرفین متعاهدین مذکوره در بند ۱ و ۲ این ماده را مجاز نماید که مطالبه امتیازات مخصوصی را بنمایند که طرف متعاهد دیگر بشرکتها اعطا میکند که شرایط عملیانشان در خاک وی بموجب امتیازنامه های مخصوصی تنظیم گردیده و یا خواهد گردید .

ماده نهم - نمایندگی تجاری اتحاد جماهیر شوروی در ایران که وظایف آن این است که نمایندند و حافظ منافع اتحاد جماهیر شوروی نسبت بکلیه مسائل مربوطه بتجارت شوروی با ایران باشد و تنظیم و اجرای مبادلات تجاری بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی و کمک به بسط روابط اقتصادی بین مملکتین نماید نمایندگی مزبور بر طبق اساس ذیل اجرای وظیفه خواهد نمود .

نمایندگی تجاری اتحاد جماهیر شوروی در ایران که مقرر در طهران خواهد بود جزء سفارت گرای اتحاد جماهیر شوروی در ایران محسوب میشود

چون نمایندند تجاری و دو نفر معاون او عضو سفارت گرای اتحاد جماهیر شوروی محسوب می شود بنا بر این از مصونیت شخصی و سایر مصونیت هائی که بمأمورین سیاسی اعطاء می شود بهره مند خواهند بود

مقر نمایندگی تجاری در طهران حق خارج المملکتی دارا خواهد بود ولیکن حق خارج المملکتی مانع اجرای مقررات ذیل نخواهد گردید دولت اتحاد جماهیر شوروی مسئولیت هر گونه معاملات تجاری را که در ایران بوسیله نمایندگی تجاری انجام می باید بر عهده می گیرد مسئولیت معاملاتی که بوسیله مؤسسات دیگر اقتصادی دولت اتحاد جماهیر شوروی صورت می گیرد بر عهده خود مؤسسات مزبوره می باشد

هر اختلافی که راجع بملیات تجاری که در ایران بوسیله نمایندگی تجاری صورت می گیرد تولید شود از طرف محاکم ایران بر طبق قوانین مملکتی تسویه خواهد گردید ولیکن نظر بمشوقیتی که اتحاد جماهیر شوروی از بابت عملیات سابق الذکر نمایندگی تجاری قبول کرده است مست مقرر می شود که اقدامات

قضائی تأمینیه از قبیل تأمین مدعا به یا اقدامات اداری نسبت با اموال نمایندگی تجارتی مجری نخواهد شد.

تصمیمات قضائی که قانوناً قابل اجرا شده باشد نسبت به اموال نمایندگی تجارتی در مواردی که آن اموال مخصوص اجرای حقوق حاکمیت دولتی بر طبق اصول عمومی حقوق بین المللی باشد و یا در مورد عملیات رسمی نمایندگی تجارتی که بتوان عضویت سفارت کبرای جمهیر شوروی صورت گرفته یا قوه قهریه مجری نخواهد گردید.

ماده دوم - طرفین متعاهدین مقررات قوانین و نظامات راجعه بانحصار تجارت خارجی که در اتحاد جمهیر شوروی مجری و در ایران هم بر قرار گردیده است در نظر گرفته در مقررات ذیل موافقت حاصل کردند.

۱ - ایران قبول می کند که جمهیر شوروی مال التجاره هائی را که اسامی و مقدار آن ها در يك فهرست سالیانه تنظیم می شود وارد ایران نماید و جمهیر شوروی وارد کردن آن ها را تهدد می نماید.

فهرست سالیانه مزبور که با موافقت بین اداره کل تجارت ایران و نمایندگی تجارتی اتحاد جمهیر شوروی در ایران - بر اساس سهمیه های سالیانه که از طرف دولت ایران اعلام می شود تنظیم خواهد شد در موقع امضای این قرار داد چنین فهرستی توسط مؤسسات سابق الذکر تهیه شده و همچنین در تمام مدت اعتبار این قرار داد به همین ترتیب در آخر هر سال اقتصادی ایران که در ۲۲ ژوئن شروع می شود فهرستی تنظیم خواهد شد.

در موقع تهیه این فهرست ها مؤسسات مذکوره در بند اول این قسمت لزوم تعیین صدی Pourcentage سهمیه شوروی را نسبت به واردات هر يك از مال التجاره های مذکوره در فهرست در نظر خواهند گرفت تا میزان نسبی واردات شوروی از آنچه در فهرست سال قبل معین گردیده است کمتر نباشد.

مقررات هر گاه در مدت اجرای این قرار داد دولت ایران در سهمیه سالیانه واردات میزان وزود یکی از مال التجاره های خارجه را از زیاد دهد دولت شوروی حصه از آن را متناسب با سهمی باشد که از واردات مال التجاره مزبوره قبل از زیاد میزان آن بدولت مزبوره تعلق می گرفت در یافت خواهد داشت راجع بمال التجاره هائی که وزود همان فعلاً بایران متموع می باشد هر گاه به ها بموجب سهمیه سالیانه اجازه ورود آن ها داده شود طرفین متعاهدین موافقت دارند که حصه از واردات مزبوره بمتناسب سهمی که از واردات آن مال التجاره ها قبل از استقرار انحصار تجارت خارجی در ایران یا اتحاد جمهیر شوروی تعلق می گرفت در تمام مدت اجرای این قرار داد بدولت مشارالیه تعلق بگیرد.

اتحاد جمهیر شوروی این حق را برای خود محفوظ می دارد که بوسیله نمایندگی تجارتی خود در ایران و منتها در آخر شش ماه اول هر سال اقتصادی ایران تقاضا نماید که تجدید نظری در فهرست مذکوره در بند اول این قسمت بعمل آید تا این که برای قیه سال از میزان یکی از مال التجاره های مذکوره

در فهرست کاسته شود.

قند و گبریت از این قاعده مستثنی می باشد. همین که تقایل مزبور بعمل آمد دولت ایران نسبت بمقداری از آن مال التجاره که کسر شده و از قید واردات شوروی آزاد گردیده بمیل خود عمل خواهد نمود.

۲ - نظر باین که تجارت اتحاد جمهیر شوروی با ایران بر طبق اصل تبادل صادرات و واردات صورت خواهد گرفته ایران قبول می کند که حدود جواز های واردات را که از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی با مختلط نسبت بمال التجاره های مندرجه در فهرست مذکوره در بند فوق تقاضا می شود موکول به اراکه قبلی تصدیق صدور نمایند مقرر است که مال التجاره های شوروی که تجار ایرانی بایران وارد می کنند جزو میزان مال التجاره شوروی که در فهرست سالیانه معین گردیده است بوده و در تبادل تجارت مملکتی محسوب خواهد شد.

و نیز موافقت حاصل است که صورت موقتی تصدیق نامه های صدور که ارائه شده در دو موقع یعنی آخر هر ماه دسامبر و آخر ماه مه هر سال صورتی از آن ها تهیه گردیده و تبادل واردات و صادرات ملکیان در آخر سنه اقتصادی ایران بین اداره کل تجارت ایران و نمایندگی تجارتی اتحاد جمهیر شوروی در ایران بر اساس جواز های یکسان داده شده و تصدیق نامه های اراکه گرفته شده است مشخص خواهد گردید. هر گاه در موقع حساب مبادله صادرات و واردات که در آخر هر سال اقتصادی ایران بعمل می آید اتفاقاً عدم تبادلی مشاهده گردد در ششماه اول سال بعد اقتصادی باید جبران شود.

۳ - بدلائل مذکوره در بند اول قسمت ۲ این ماده دولت ایران قبول می کند که مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط را از الزام فروش اسعار خارجه حاصله از صادراتشان از ایران معاف بدارد.

۴ - دولت ایران بوسیله مؤسسات مربوطه خود جوازهایی را که مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط برای وارد کردن مال التجاره های مندرج در فهرست مذکوره در بند اول این ماده تقاضا میکند و بمنزله يك جواز عمومی است صادر خواهد نمود صدور این جواز ها بدون تاخیر و بدون قیود معموله صورت خواهد گرفت بموجب جواز های مزبور ورود مال التجاره هائی که در آنها ذکر گردیده است از کلیه دفاتر گمرکی ایران جایز خواهد بود.

۵ - بین طرفین متعاهدین موافقت حاصل است که اولاً سفارشاتیکه دولت ایران در اتحاد جمهیر شوروی میدهد و تانیا کارخانها و ماشینها و متفرعات آنها که برای فروش نمی باشد و تاسیس آنها در ایران موجب تقایل واردات اقمه خارجه بایران خواهد بود ثالثاً مصالحی که برای تأسیسات و اشیائی که برای احتیاجات مؤسسات اقتصادی شوروی یا مختلط لازم است ضرورتی که مصالح و اشیاء مزبوره دارای خصوصیتی باشند که در ایران بدست نمی آید به از اینکه بر طبق قانون انحصار تجارت خارجی ایران وارد ایران شدند در جزو تداخل واردات و صادرات مذکوره در بند ۲ این ماده محسوب نخواهد گردید بباربار آخری احتیاج

مزبور در جزو فهرست سابق الذکر محسوب نگردیده در ازای آنها صادرات لازم نخواهد بود .

۶ - نظر باینکه قند و کبریت در ایران موضوع انحصار دولتی گردیده است طرفین متعاهدین موافقت درین نامدیکه این قرارداد مجری خواهد بود اتحاد جماهیر شوروی واردات کلیه این دو مال التجاره را بایران برعهده بگیرد کترانهای فروش این مال التجاره را راجع بقیمت و موعد و محل تحویل و ترتیب لغافه بندی و بستن آنها و غیره قبل از تصویب یافتن این قرارداد باید منعقد شود .

۷ - دولت ایران قبول میکند که در مدت اجرای این قرارداد واردات نفت و مشتقات آنرا از اتحاد جماهیر شوروی بمقداری که در فهرست مذکوره در بند اول این قرارداد معین میشود تأمین نماید .

ماده یازدهم - طرفین متعاهدین موافقت دارند که متقابله در خاک خود با تجارت و مال التجاره و مؤسسات اقتصادی و تجار طرف متعاهد دیگر معامله تا مساعدتری از آنچه نسبت بتجارت و مال التجاره و مؤسسات اقتصادی و تجار هر مملکت ثالثی بعمل می آید نمایند .

طرفین موافقت دارند که مبادله مال التجاره بین خودشان را جز از محدودیت ها و ممنوعیت های قانونی و یا مقرره بین خودشان مورد هیچ قسم محدودیت ها و ممنوعیت هایی که متوجه واردات و صادراتشان باشد نسازند .

هریک از طرفین متعاهدین معامله دولت کاملاً الوداد را نسبت بطرف متعاهد دیگر مرعی خواهند داشت در مورد خرید و فروش و وارد و صادر کردن و اجرای مراسم گمرکی راجع به سیردن مال التجاره ها در انبار و مخازن و برگرداندن مال التجاره وارده و استرداد حقوق و عوارض گمرکی که در موقع ورود مال التجاره اخذ میشود همچنین راجع به حمل مال التجاره از گشتی بگشتی دیگر و کلیه عملیاتی از این قبیل که در موقع ورود و صدور و ترانزیت نسبت بمال التجاره واقع میشود و نیز طرفین معامله دولت کاملاً الوداد را راجع بحق الضمانه و عوارضی که از این عملیات مختلفه ناشی میشود در باره یکدیگر منظور خواهند نمود

ماده دوازدهم - طرفین متعاهدین موافقت دارند که غیر از محصولات طبیعی و صنعتی ایران که صدور آن عموماً برای هر مملکت ثالثی ممنوع باشد صدور امتعه دیگر از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط برطبق قوانین جاریه بدون اشکالات و عایقی صورت خواهد گرفت مقرر است که محصولات طبیعی و صنعتی ایران ممکن است هم از طرف مؤسسات اقتصادی و شوروی و مختلط و هم از طرف تجار ایرانی با اتحاد جماهیر شوروی وارد گردد و نیز مقرر است که مال التجاره های ایرانی که بتجار ایرانی با اتحاد جماهیر شوروی وارد میکنند در جزو میزان تادل تجارت بین مملکتین محسوب خواهد گردید .

ماده سیزدهم - طرفین متعاهدین موافقت دارند که معامله دولت کاملاً الوداد را راجع بحمل مسافرن و بارونه و مال التجاره بوسیله راه آهن و بطور عموم از راه خشکی و آب یا هوا متقابله یکدیگر انطاع نمایند هر یک از طرفین متعاهدین خواه در مورد

تعرفه و عوارض حمل و نقل و کلیه عوارض دیگر مربوطه بحمل و نقل و خواه راجع بانتظام و تسهیلات حمل از کلیه راههای مذکوره گذشته از معامله دولت کاملاً الوداد مذکوره در بند فوق مساعدترین معامله را که نسبت باتیاع و یا یکی از مؤسسات اقتصادی خود میکنند با طرف متعاهد خواهد نمود .

ماده چهاردهم - هر یک از طرفین بانوجه باهمیت و سابط نقلیه برای توسعه تجارت خود با طرف متعاهد دیگر وسائط نقلیه و اتومبیل ها و عرابه ها و حیوانات بار کش را که اتیاع و مؤسسات اقتصادی طرف متعاهد دیگر در خاک او بموجب کترات هائی که منظم در مقامات مربوطه به ثبت رسیده باشد دارا بوده و یا بموقع استفاده می گذرانند در خاک خود جز در موارد بلیات طبیعی و یا احتیاجات نظامی مصادره نخواهند کرد و مصادره جز بموجب حکم مقامات مرکزی صورت نخواهد گرفت و هر دفته مصادره مزبور به اطلاع نمایندگی سیاس طرف

متعاهد دیگر می رسد در چنین موارد مقامات دولتی که بمصادره اقدام می کنند البته سه قسم مساعدت را در حدود امکان برای حمل و نقل مال التجاره طرف متعاهد دیگر بعمل خواهند آورد در مقابل استفاده که یکی از طرفین متعاهدین بان ترتیب از وسائط تأییه منتهای یکی از اتیاع یا مؤسسات اقتصادی طرف متعاهد دیگر می نماید حق غرامت معموله پرداخت می شود

ولی در هر حال وسائط نقلیه متعاهد نمایندگیین سیاسی و قونسولی و نمایندگیان تجارتی که نسبت بان ها نیز مزایای - - - - - میبایستی بموجب این قرار داد اعطاء می شود از هر گونه مصادره معاف می باشد .

ماده پانزدهم - ۱ - نظر بمنافع تجارتی ایران و به موافقت ماده (۲۰) عهد نامه مورخ ۲۶ فوریه ۱۹۳۱ و برای تصریح مدلول آن اتحاد جماهیر شوروی حق ترانزیت ازاد را از خاک خود برای محصولات طبیعی و صنعتی ایران به منصد هر مملکت ثالثی ارسال شود می دهد و نیز دولت ایران حق ترانزیت ازاد را از خاک خود برای محصولات طبیعی و صنعتی جماهیر شوروی برای هر مملکت ثالثی که صادر شده باشد منظور می دارد .

۲ - بملایه اتحاد جماهیر شوروی بشرکت های تجارتی و تجار ایرانی حق صدور ازاد را بهر مقصدی که باشد برای محصولات طبیعی و صنعتی که از ایران بخاک او وارد گردیده و بفروش ترسیده است اعطاء می کند محصولات متعلقه بتجار و شرکت های تجارتی ایرانی که بخاک شوروی وارد شده و حقوق گمرکی پرداخته اند در موقع خروج از منطقه گمرکی اتحاد جماهیر شوروی حقوقی که از آن ها مأخوذ شده رد می شود بشرط این که معلوم کنند که اجناسی که صادر می کنند همان است که وارد کرده اند .

۳ - اتحاد جماهیر شوروی ترانزیت ازاد را از خاک خود بایران برای محصولات طبیعی یا صنعتی مذکوره ذیل اعطاء می کند در صورتی که مبداء آن محصولات ممالکی باشد که با اتحاد جماهیر شوروی عهد نامه یا مقاوله نامه یا قرارداد تجارتی منعقد ساخته باشند .

و چه در موقع خروج از هر حیت مثل کشتی های خود ان مملکت رفتار می شود .

۲ - از کشتی های مزبور غیر از آنچه قانونا برای کشتی های مملکتی وضع گردیده است ان هم بهمان شرایط و با همان معافیت ها عوارض بندری دیگری اخذ نخواهد گردید در مورد اخذ عوارض فوق اشیاء مذکور ذیل مال التجاره وارد و صادر منظور و محسوب نخواهد شد .

۱ - اسباب شخصی مسافری که جزء معمولات کشتی نباشد مقصود از اسباب شخصی علاوه بر بسته های کوچک دستی کایه اشیائی میباشد که بموجب قبض بعنوان اسباب شخصی حمل می شود .

ب - سوخت و اذوقه برای مستخدمین و مسافری کشتی و اشیاء و لوازم برای کشتی بمقدار لازم برای تمام مدت سیر مکر اینک اشیاء مزبور از کشتی خارج کنند که در بندر بماند .
ت - محمولاتی که در نتیجه صدمه وارده بکشتی و یا در مواقع توقف اتفاقی در بندر از کشتی خارج شده و میباید برای اینکه به بندر مقصد حمل گردد بکشتی گذارده شوند .

ث - محمولاتی که از کشتی بکشتی دیگر نقل می شود تا اینکه حمل آنها در دریا ادامه شود .

ج - محمولاتی که در کشتیهای حمل میشود که ظرفیت آنها کمتر از دوازده خروار که مطابق پاسبه تون و نیم است می باشد .

کابوتاز فقط بکشتی های مملکتی اختصاص دارد ولی معینا موافقت حاصل شده است که هر یک از طرفین متعاهدین بکشتیهای تحت بیرق طرف متعاهد دیگر سیر مینمایند حق کابوتاز برای حمل و نقل مسافر و بار در بحر خزر بدهند .

۴ - با وجود مقررات فوق الذکر هر یک از طرفین متعاهد صید ماهی را در ابهای ساحلی خود تا یک حد ده میل بحری به سواحل خود اختصاص داده و این حق را برای خود محفوظ میدارد که واردات ماهیهای صید شده از طرف کارکنان کشتی هائی را که در تحت بیرق او سیر مینمایند از مزایای مرجعه بهره مند سازد .

۵ - کشتیهای که در دریا های غیر از بحر خزر در تحت بیرق یکی از طرفین متعاهدین سیر مینمایند در ابهای ساحلی و در بنادر طرف متعاهد دیگر نسبت به شرایط کشتی رانی از همان حقوق و مزایائی که در این مورد بکشتیهای دولت کامله الوداد اعطاء میگردد بهره مند میشوند .

ماده هجدهم - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که راجع با اقدامات صحیح که باید نسبت به کشتیهای هر یک از طرفین در بنادر طرف متعاهد دیگر در بحر خزر بعمل آید مقررات قرارداد صحتی بین المللی که در پاریس در ۲۶ ژوئن ۱۹۲۶ امضاء شده با رعایت قیودی که هر یک از دولتهای در موقع امضای قرارداد مزبوره نموده اند مجری گردد .

ماده نوزدهم - تصدیقنامه های ظرفیت کشتی Certificat de jouage که از طرف مقامات صالحه دولتهای متعاهدین به کشتیهای تحت بیرق خودشان که در بحر خزر ایاب و ذهاب میکنند داده میشود و از طرف هر یک از دولتهای متعاهدین بدولت متعاهد دیگر اعلام میگردد

الف - ماشین و ابزار و مصالح برای کارخانجات همچنین برای موسسات فلاحی و ماشین و ابزار و مصالح برای ساختمان و نگاهداری خانه و ابنیه و ماشین و ابزار و مازومات و مصالح برای اصلاح و استفاده از طریقی و وسائط قایق از هر قبیل که برای احتیاجات موسسات عام المنفعه باشد .

ب - دوا از هر قبیل و اسباب جراحی و اعضاء مصنوعی بدن

ت - کاغذ و اوراق مطبوعه

ث - تخم نوغان

ج - جای

چ - آلات و ادوات روشنایی و گرم کردن

ح - دوچرخه و موتورسیکلت و اتومبیل و کامیون و متفرعات و قطعات مجزای آنها

۴ - هر نوع سفارشات دولت ایران در ممالکی که با اتحاد جماهیر شوروی عهد نامه یا مقاوله نامه یا قرارداد تجارتی داشته باشند - باستثنای اسلحه و مهمات جنگی حق ترانزیت آزاد را در خاک جماهیر شوروی خواهد داشت اتحاد جماهیر شوروی منتهای موافقت را نسبت به قبیل سفارشات های دولت ایران که برای تجارت نبوده و در ممالکی که با اتحاد جماهیر شوروی عهد نامه یا مقاوله نامه یا قرارداد تجارتی نداشته باشند بعمل آمده باشد مجزول داشته و سهمیلات لازمه را خواهد نمود .

اسلحه و مهمات جنگی از این مقررات مستثنی می باشد
۵ - مقررات این ماده بهیچوجه به ترانزیت کلیستان ها از خاک اتحاد جماهیر شوروی بایران که ترتیبات آن بموجب قرار داد مخصوص مورخ دوم اوت ۱۹۲۹ تنظیم گردیده لطمه وارد نمی آید و قرار داد مزبور به اعتبار خود باقی خواهد ماند .

۶ - دولت ایران نیز ترانزیت آزاد را از خاک خود برای اتحاد جماهیر شوروی نسبت به محصولات ارضی و صنعتی هر مملکت دیگری باستثنای اسلحه و مهمات اعطاء می کند
۷ - مقرر است که در مورد شرایط اجرای ترانزیت که در فوق بان اشاره شد هر یک از طرفین متعاهدین معاهده دولت کامله الوداد را بطرف دیگر بعمل خواهد آورد .

ماده شانزدهم - طرفین متعاهدین بر طبق اصولی که در عهد نامه مورخ ۲۶ توریه ۱۹۲۱ بین جمهوری متحده سوسیالیستی شوروی روسیه و ایران اعلام گردیده است موافقت دارند که در تمام بحر خزر کشتی هائی جز کشتی های متعلق بایران یا اتحاد جماهیر شوروی یا متعلق باتیاع و موسسات تجارتی و حمل و نقل مملکتی که با بیرق جماهیر شوروی یا ایران سیر می نماید نمیتواند وجود داشته باشد .

و نیز موافقت حاصل شده است که هر یک از طرفین متعاهدین مستخدمین کشتی ها را فقط از اتباع خود انتخاب نمایند .

ماده هفدهم - ۱ - نسبت به کشتی های تجارتی که با بیرق یکی از طرفین متعاهدین در بحر خزر سیر می نمایند در بنادر طرف متعاهد دیگر چه در حین ورود و چه در مدت توقف

در بنابر دوالتین رسمیت خواهد داشت و کشتی هائی که دارای تصدیق نامه های مزبوره هستند در ثانی در بنادر طرف متعاقد دیگر مورد تمیشتی واقع نخواهند شد و نیز در بنادر طرفین متعاقدین در بحر خزر تصدیق نامه هائیکه راجع بقابلیت سیرکشتی رانی و میزان نشست کشتی در آب و سایر اسناد فنی کشتی رانی دیگر که از طرف مقامات صالحه مذکوره فوق به کشتیها داده میشود متقابله بر رسمیت شناخته خواهد شد.

ماده بیستم - این قرارداد از طرف مقامات مقتضه طرفین متعاقدین تصدیق گردیده و مبادله اسناد صحه شده در مسکو صورت خواهد گرفت.
قرار داد مزبور که برای مدت سه سال منعقد گردیده است بعد از تاریخ مبادله اسناد صحه شده بموقع اجراء گذارده خواهد شد.
بناء علیهذا نمایندگان مختار مزبور این قرارداد را امضاء و بهر خود مهور نمودند.

در طهران در نخستین نوشته شد ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
امضاء - م - ع فروغی - امضاء بطروشکی

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای قرار داد اقامت و تجارت و بحریهائی بین مملکتین خود امضاء کنندگان در مقررات اضافی ذیل که جزء لاینفک قرار داد مذکور خواهد بود موافقت حاصل کردند.
راجع به ماده ۹ هرگاه ایران نمایندگی تجارتی در اتحاد جماهیر شوروی دائر نماید نمایندگی مزبور از همان حقوق و مزایائی بهره مند خواهد شد که در ایران بنایندگی تجارتی اتحاد جماهیر شوروی اعطاء شده و بنا در اثیه اعطاء خواهد گردید.

حقوق نمایندگی مزبور در مورد اشتغال بمبادلات تجارتی بین مملکتین بواسطه برقراری انحصار تجارت خارجی در - ایران با حقوق نمایندگی تجارتی شوروی در ایران یکسان خواهد بود در صورتیکه معاملات ناشیه از حقوق مزبور موجب امر دولت ایران و یا بحساب او صورت بگیرد.

راجع بماده ۱۰-۱۱ بملاحظه اینکه سال اقتصادی ایران از ۲۲ ژوئن شروع میشود وای این قرار داد در ۲۷ اکتبر - ۱۹۳۱ بانضاء رسیده است طرفین متعاقدین موافقت دارند که برای بقیه مدت از تاریخ اجرای این قرار داد تا ۲۲ - ژوئن ۱۹۳۲ مقدار مال التجاره که از طرف اتحاد جماهیر شوروی بموجب فهرست مذکور در ماده ۱۰ باید بایران وارد گردد به تناسب عده ماه هائیکه کسر میشود تقابل خواهد یافت.

و نیز طرفین متعاقدین موافقت دارند که بهمان دلائل محاسبه موقتی تصدیق نامه های مذکوره در بند سوم قسمت ۲ - ماده ۱۰ فقط یکبار به بین تاریخ اجرای این قرار داد و ۲۲ ژوئن یعنی در آخر مه ۱۹۳۲ صورت خواهد گرفت.
۳ با محفوظ ماندن مزایای مقرر در بند ۳۲ ماده ۱۰ این قرار داد ورود مال التجاره هائی که در فهرست مذکوره

در قسمت ۲ بند اول ماده ۱۰ مندرج انقده ولی ورودشان به موجب سهمیه که دولت ایران معین میکند مجاز میباشد ممکن است از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط به ایران براساس تادل واردات و صادرات بر طبق قواعد عمومی انحصار تجارت صورت بگیرد.

راجع بماده ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ موافقت حاصل است که مقصود از مؤسسات مختلط مذکوره در قرار داد شرکت های ذیل می باشد.

شرق - یرسخلویک - یرس آذنیط - یوروریرس - روس
یرس بانک شرکت کوپر خوربان یرس ریا.
مواد قرار داد راجعه بمعاملات تجارتی فقط بشرکت هائی که میادرت بصادرات و واردات نمایند شامل میگردد شرکت های مزبوره استثنای شرکت کوپر خوربان و یرس ریا که شرایط عملاً نشان بموجب مقاولات مخصوصه موجوده دوباره آنها معین گردیده است این حق را برای خود محفوظ میدارند که بمبادلات خود خاتمه داده و میادرت بتسویه کارهای خود نمایند با اینکه کاملاً جنبه موسسه شوروی بودن را بخود بدهند در اینصورت اخیر شرکت های مزبوره از مزایائی که بموجب قرار داد بمؤسسات اقتصادی شوروی اعطاء میگردد بهره مند خواهند بود.

راجع بماده ۱۳ مدلول بند دوم ماده ۱۳ بمال التجاره هائی که تجار ایرانی وارد میکنند در عرض راه یعنی از سر حد تا مقصد و همچنین مال التجاره هائیکه بطور ترانزیت از اتحاد جماهیر شوروی عبور مینمایند شامل میگردد.

راجع بماده ۱۵-۱۶ بدیوئی است که آزادی ترانزیت مذکوره در ماده ۱۵ را نمیتوان شامل مال التجاره هائی نسمود که درود آنها متقابله بآنک طرفین متعاقدین بموجب قوانین و نظامات مملکتی ممنوع است آزادی ترانزیت در خاک جماهیر شوروی شامل سلطانین و سن کفرا (درمنه) نیز نمیشد.

۲ - طرفین متعاقدین اظهار موافقت میکنند که در موقعی که یکی از آنها مایل باشد که بطور ترانزیت آزاد اسلحه و مهمات خود را که مبدأ آن مملکت ثالثی می باشد از خاک طرف متعاقد دیگر حمل نماید بطرف متعاقد مزبور تقاضای راجع باین موضوع را با نهایت درجه مساعدت تلقی نموده و تسهیلات ممکنه را در این باب معمول بدارد.

راجع بماده ۱۶ - اتباع ممالک ثالثی که تیره یکی از طرفین متعاقدین شده باشند و همچنین اتباع دولت سابق روسیه که تابعیت شوروی را تحصیل ننموده باشند جزء اتباعی که در ماده ۱۶ ذکر شده است محسوب نمیشود.

راجع بماده ۱۷ - مقررات بند ۴ ماده ۱۷ هیچ وجه به ترتبات قرار راجع باستناد از شلیات سواحل جنوبی بحر خزر که در اول اکتبر ۱۹۲۷ بین طرفین متعاقدین امضاء شده و همچنین طبقا بمبادلات یرس ریا اطله وارد نمی آورد.
در طهران بتاريخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ در نخستین نوشته شده
۴ ع فروغی ۱۵ ع بطروشکی -

نمره ترتیب مالی التجارهها			سهیمه سال اقتصادی سهیمه اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی		
			۳۱۱-۴۱۰		
			بر مال		
			مقدار سهم شوروی		
			یورسانت شوروی بر مال		
۱	قندشکر	۳۳۰۰۰۰۰۰	۳۳۰۰۰۰۰۰	۱۰۰ درصد	
۲	کبریت	۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰		
۳	گرو سین	۵۸۷۵۰۰۰	۵۸۷۵۰۰۰		
۴	بشیرین	۶۳۰۰۰۰۰	۶۳۰۰۰۰۰		
۵	مازوت	۴۵۰۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰۰		
۶	نفت سیاه	۲۲۵۰۰۰۰	۲۲۵۰۰۰۰		
۷	گودرن و سایر				
۸	فضلات نفتی و غیره	۵۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰		
۹	کریس و موبیل				
۱۰	وسایل و روغنهای معدنی				
۱۱	تصفیه شده و غیره	۲۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	۵۰ درصد	
۱۲	منسوجات نخی	۴۴۴۵۰۰۰۰	۲۴۴۴۷۵۰۰	۵۵	
۱۳	مصنوعات فلزی	۴۳۷۰۰۰۰۰	۲۸۴۰۰۰۰۰	۶۵	
۱۴	کاش	۶۰۰۰۰۰۰	۵۵۲۰۰۰۰۰	۹۲	
۱۵	اشیاء لاستیکی				
۱۶	شامل رزین و اتومبیل				
۱۷	و دو چرخه و مواد				
۱۸	کاتوچونی و رزینی	۳۵۰۰۰۰۰۰	۸۰۵۰۰۰۰۰	۴۳	
۱۹	چینی آلات و بدیل				
۲۰	چینی و شیشه آلات	۱۵۲۶۰۰۰۰	۱۱۵۹۷۶۰	۷۶	
۲۱	سمت و مصنوعات				
۲۲	سمتی	۸۳۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰	۷۲۳	
۲۳	نخم توغان	۷۵۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰	۴۰	
۲۴	مواد شیمیائی	۵۰۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰	۵۰	
۲۵	اقسام رنگ و				
۲۶	مواد صباغی	۱۶۵۰۰۰۰۰	۱۹۸۰۰۰۰	۱۲	
۲۷	دو اجات باستانی				
۲۸	روغن گریک و بادام				
۲۹	و خشخاش و بنه دانه	۲۰۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰۰	۲۰	
۳۰	کاغذ مقوای کاغذ				
۳۱	دیوار و سایر مصنوعات				
۳۲	کاغذی	۱۶۶۰۰۰۰۰	۱۱۲۰۳۸۰	۶۶۳	
۳۳	ماشین آلات و				
۳۴	موتور و قطعات آنها و آلات				
۳۵	و ادوات فنی و ابزار				
۳۶	و لوازم الکتریک و				
۳۷	لامپ (باستانی و انجیو)				
۳۸	میل حساب (میشود)	۵۸۰۰۰۰۰۰	۳۱۰۸۸۰۰	۵۳۶	
۳۹	نخ خیاطی	۷۶۰۰۰۰۰	۴۲۵۶۰۰۰	۵۶	
۴۰	انواع مشع	۱۶۰۰۰۰۰	۴۸۰۰۰۰۰	۳۰	

۴۱	طیاب و ریسمان	۲۶۰۰۰۰۰	۱۵۰۸۰۰۰	۵۸ درصد	
۴۲	و فنج قد و غیره				
۴۳	ایهای معدنی و				
۴۴	شراب طبی	۶۶۰۰۰۰۰	۳۶۹۶۰۰۰	۵۶	
۴۵	الکل خالص	۱۶۰۰۰۰۰	۹۶۰۰۰۰۰	۶۰	
۴۶	صابون عطری	۸۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰	۵۰	
۴۷	شمع	۸۰۰۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰۰	۲۰	
۴۸	لوازم التحریر و				
۴۹	زنگ اخبار	۳۳۰۰۰۰۰	۶۶۰۰۰۰۰	۲۰	
۵۰	الات موسیقی	۱۰۰۰۰۰۰۰	۵۵۰۰۰۰۰	۵۵	
۵۱	ساعت و کارخانه				
۵۲	ساعت	۳۳۰۰۰۰۰	۹۹۰۰۰۰۰	۳	
۵۳	سیمان و کراف				
۵۴	و دوربین عکاسی				
۵۵	و متعلقات آنها	۲۶۰۰۰۰۰۰	۳۹۰۰۰۰۰	۱۵	
۵۶	چرمهای ساخته شده				
۵۷	و اشیاء چرمی	۱۶۰۰۰۰۰۰	۳۲۰۰۰۰۰۰	۲۰	
۵۸	نباتات و مواد				
۵۹	نباتی و مستنزه تخم				
۶۰	شاهدانه و گریک				
۶۱	و کتید	۵۰۰۰۰۰۰	۳۲۵۰۰۰۰	۶۵	
۶۲	مراسلات مربوطه بقرار داد اقامت و تجارت و بحریه				
۶۳	ایران و شوروی - یاد داشت نمره ۱ -				
۶۴	طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱				
۶۵	آقای وزیر				
۶۶	با کمال توقیر با اطلاع خطاط محترم میرساند که دولت				
۶۷	اتحاد جماهیر شوروی رضایت میدهد که -				
۶۸	۱ - طرفین متعاهدین مزایای ناشیه از يك انحصار دولتی				
۶۹	و ایک انحصاری را که از طرف دولت و از اینکه باتباع یکی				
۷۰	از طرفین متعاهدین داده باشد بر طبق ماده ۴ قرار داد اقامت				
۷۱	و تجارت که امروز بامضاء رسیده است مطالبه ننمایند .				
۷۲	ب - اتباع و اشخاص حقوقی یکی از طرفین متعاهدین				
۷۳	که از دولت یا از مقامات دولتی متعاهد دیگر تسهیل امتیازی				
۷۴	نمایند حق نداشته باشند راجع به مقرراتی که در امتیاز نامه پیش				
۷۵	بینی شده است بیش از آنچه که در امتیاز نامه قید گردیده است				
۷۶	بشود معامله دولت کما فی السوداد مذکوره در قرار داد				
۷۷	توقعاتی بنمایند .				
۷۸	با تقدیم احترامات امضاء ا. بطرسکی -				
۷۹	جواب یادداشت نمره ۱ -				
۸۰	طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱				
۸۱	آقای سفیر کبیر				
۸۲	با کمال توقیر وصول یاد داشت مورخ امروز آن جناب را				
۸۳	که بمضمون ذیل است اطلاع میدهد (مضمون عین یادداشت نمره				
۸۴	۱ - وزارت اتحاد جماهیر شوروی)				
۸۵	بنام دولت خود از این اطلاع انخاذ سند مینماید .				
۸۶	با تقدیم احترامات				
۸۷	امضاء ا. ع. قزوینی				
۸۸	طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱				
۸۹	یاد داشت نمره ۲				
۹۰	آقای سفیر کبیر				
۹۱	با کمال احترام باستحضار خاطر آن جناب میرسانم نظر				

باینکه بموجب قوانین جاریه مؤسسات تجارتی میتوانند از بین همکاران خود نمایندگان برای دفاع حقوق خود در محاکم ایران انتخاب نمایند مؤسسات اقتصادی شوروی نیز با اشکالاتی در این موضوع مواجه نخواهند شد

با تقدیم احترامات
امضاء م. ع فروغی
طهران تاریخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ جواب یادداشت نمره ۲

آقای وزیر
با کمال توقیر وصول یادداشت مورخ امروز آن جناب اشرف عالی را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهم .

(با کمال احترام با اطلاع خاطر محترم میرساند نظر باینکه بموجب قوانین جاریه مؤسسات تجارتی می توانند از بین همکاران خود نمایندگان برای دفاع حقوق خود در محاکم ایران انتخاب نمایند مؤسسات اقتصادی شوروی نیز با اشکالاتی در این موضوع مواجه نخواهند شد بدین دولت خود از این اعلام اتخاذ سند می نمایم

امضاء ۱ . بطروشکی
طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ یادداشت نمره ۳
آقای وزیر .

با ملاحظه مقررات بند ۷ ماده ۱۰ قرار داد اقامت و تجارت که امروز امضاء کرده ایم با کمال توقیر با اطلاع خاطر محترم میرسانم که از تاریخ اجرای قرار داد مذکور شرکت پرس آذ نفت رضایت میدهد که قیمت های مواد نفتی و مشتقات آنرا صدی ده تخفیف دهد ولیکن این تخفیف شامل روغن های چربی نبوده و در قیمت گرویزین هم فقط پنج درصد تخفیف داده خواهد شد این تخفیف با مقایسه نرخ فروش امروزی این مال التجاره ها نسبت به قیمت تحویل به بنادر ایران و با قیمت ورود به سرحدات ایران بدون مخارج معمولی و عوارضی که از موقع ورود شان بدفاز گمرکی ایران تا موقع فروش باقی نماند میگیرد محسوب خواهد گردید . تغییرات بعدی قیمت بر طبق ترقی یا تنزلی که در موقع خروج از باطوم مشاهده شود یا بر طبق تغییراتی که در مظنه پول ایران حاصل گردد بعمل خواهد آمد .

با تقدیم احترامات
امضاء بطروشکی
طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای سفیر .

با کمال توقیر وصول یادداشت مورخ امروز آن جناب را که بمضمون ذیل است اطلاع می دهم .

(مضمون عین یادداشت نمره ۳ سفارت جماهیر شوروی)
بدین دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند می نمایم .

با تقدیم احترامات
امضاء م. ع فروغی
یادداشت نمره ۴

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای وزیر .

چون در جریان مذاکرات راجع بانقصاد قرار داد اقامت و تجارت بین الملکتین اظهار میل نموده بودید که مؤسسات اقتصادی شوروی از حقی که قرار داد برای صدور قرضهای ایرانی بدون الزام فروش اسعار حاصله از معاملات بانها داده است بلا محدودیت استفاده نمایند لهذا محض استرضای خاطر محترم با کمال توقیر اعلام می دهم که مؤسسات اقتصادی و شوروی در مدت اجرای قرار داد اقامت مزبور از حقی که برای صدور قرض بدون

الزام اسعار حاصله بانها داده شده فقط در حدود بیست درصد از مجموع صادرات قرضهای ایرانی استفاده خواهند نمود .

با تقدیم احترامات
۱ . بطروشکی

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای سفیر کبیر

با کمال توقیر وصول یادداشت مورخ امروز آن جناب را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهم

(مضمون عین یادداشت نمره ۴ سفارت شوروی)

بدین دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند می نمایم

با تقدیم احترامات
امضاء م. ع فروغی
یادداشت نمره ۵

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای وزیر

عطف به بند دوم ماده ۱۲ قرار داد اقامت و تجارت که امروز با امضاء رسیده است با کمال توقیر خاطر محترم را باین موضوع جلب می نماید که چون در جماهیر شوروی انحصار تجارت خارجی بر قرار است مال التجاره هایی که از خارج وارد میشوند فقط از طرف مؤسسات دولتی که حق خرید مال التجاره از طرف دولت بانها اعطا شده است خریداری می شود بنابر این تجار ایرانی که با مؤسسات اقتصادی شوروی معامله می نمایند مجبورند قبل از وارد کردن مال التجاره بخلک شوروی راجع بشرايط امر معامله جداگانه با مؤسسات مربوطه اقتصادی شوروی که حق معامله با ایران دارند قرار های لازم را بگذارند . این ترتیب لازم است تا احتراز شود از اینکه تجار ایرانی قبل از انعقاد قرار های لازم با مؤسسات مربوطه اقتصادی جماهیر شوروی مال التجاره بانجا وارد کرده و بالتبقی مجبور شوند مال التجاره ها را بخارجه حمل نموده و متحمل خسارت عمده تجارتی گردند .

با تقدیم احترامات
امضاء ۱ . بطروشکی
طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر
با کمال توقیر وصول یادداشت مورخ امروز آن جناب را که بمضمون ذیل است اطلاع می دهم .

(مضمون عین یادداشت نمره ۵ سفارت اتحاد جماهیر شوروی)
بدین دولت از این اطلاع اتخاذ سند می نمایم

امضاء م. ع فروغی
یادداشت نمره ۶

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای وزیر

در موقع امضای قرار داد اقامت و تجارت بین اتحاد جماهیر شوروی و ایران

بنا بامردود خود با کمال توقیر مراتب ذیل را با اطلاع دولت ایران میرسانم

وارد کردن تریاک و مشتقات آن بخلک جماهیر شوروی همچنین صادر کردن آنها از خلک شوروی بایران کماکان ممنوع میباشد نظر باینکه عده از مالک وارد کردن تریاک را بخلک خود جزء نسبت به قدری از تریاک و مشتقات آن که جواز ورودی مخصوصی برای آن اعطاء شده باشد منع میکنند دولت جماهیر شوروی ترارزیت تریاک و مشتقات آنرا که از ایران بمقصد چنین مالکی حمل میشود اجازه خواهد داد مشروط باینکه

اتحاد جماهیر شوروی از حمل آنها مطالبه کرده و اجازه نامه ورود در طهران بموسسه مربوطه شوروی ارائه گردد .
بدیهی است از رد و قبول مالك مقصد نسبت بمعاملات تیراك و مشتقات آن كه از خاك دوات شوروی بطور ترازیت حمل شود مسئولیتی بر عهده جماهیر شوروی موسسات آن وارد نخواهد بود .

با تقدیم احترامات
طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای سفير کبير
با کمال احترام وصول يادداشت مورخ امروز آن جناب روا كه بمضمون ذیل است اطلاع میدهم .
(مضمون عین یادداشت نمره ۶ سفارت اتحاد جماهیر شوروی)

بنام دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم
با تقدیم احترامات امضاء م . ع فروغی
یادداشت نمره ۷

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای سفير کبير
نظر باینكه بحر خزر كه دولتهین آن را يك دریای ایرانی و شوروی محسوب میدارند برای اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی دارای يك حیثیت خاصی است باکمال توقیر باطلاع خاطر محترم میرسانم كه دولت متبوعه دوستدار اقدامات لازمه را بعمل خواهد آورد تا اتباع ممالك ثالثی كه در بنادر دریای مزبور در خدمت او میباشد توقف خود را در این بنادر مصروف بمقاصدی ننمایند كه از حدود مشاغل مجوله بانها باز طرف دولت متبوع دوستدار تجاوز نماید .

با تقدیم احترامات امضاء م . ع فروغی
طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
جواب یادداشت نمره ۷

آقای وزیر
بسا کمال توقیر وصول يادداشت مورخ امروز آن جناب اشرف عالی را كه مضمون آن بقرار ذیل است . باطلاع خاطر محترم میرساند نظر باینكه بحر خزر كه دولتهین آن را يك دریای ایرانی و شوروی محسوب میدارند برای اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی دارای يك حیثیت خاصی است با کمال توقیر باطلاع خاطر محترم میرساند كه دولت متبوعه دوستدار اقدامات لازمه را بعمل خواهد آورد تا اتباع ممالك ثالثی كه در بنادر دریای مزبور در خدمت او میباشد توقف خود را در این بنادر مصروف بمقاصدی ننمایند كه از حدود مشاغل مجوله بانها از طرف دولت دوستدار تجاوز نماید .

بنام دولت خود از این اعلام اطلاع حاصل نمودم
با تقدیم احترامات امضاء م . ع فروغی
طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای وزیر
بسا بامیر دولت خود با کمال توقیر باطلاع خاطر محترم میرساند كه اتحاد جماهیر شوروی گلیه حقوق خرد

را نسبت بسفاتی جنگی و تجارتی متعلق بدولت سابق امپراطوری روسیه و همچنین نسبت بکشتیهایی كه برطبق احكام مربوطه بملی کردن Decret de nationalisation کشتیهای تجارتی كه مال دولت شده اند و بدون رضایت دولت اتحاد جماهیر شوروی کشتیهای مزبور را بخارجه برده و در آنجا فروخته و یا بشعوی از انحاء از مالكیت مقامات دولتی شوروی خود را خارج کرده باشند محفوظ میدارد .

با تقدیم احترامات
طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
امضاء م . ع فروغی

جواب یادداشت نمره ۸
آقای سفير کبير

با کمال احترام خاطران جناب را مستحضر میسازم كه دولت متبوعه دوستدار از مفاد اعلامیه مندرجه در يادداشت مورخه امروز آن جناب راجع باینكه دولت اتحاد جماهیر شوروی نسبت بسفاتی جنگی و تجارتی كه بدولت سابق امپراطوری روسیه متعلق بوده اند همچنین نسبت بسفاتی كه بر طبق احكام مربوطه بملی کردن کشتیهای تجارتی مال دولت شده اند محفوظ میدارد اتخاذ سند نمود .

با تقدیم احترامات امضاء م . ع فروغی
یادداشت نمره ۹

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای وزیر

نظر باینكه دولت متبوعه دوستدار ترقیات آتیه پندشاه و منافع اداره بحری و سایر مؤسسات حمل و نقل شوروی را در توسعه مبادلات تجارتی بین جماهیر شوروی و ایران مورد توجه قرار داده است باکمال توقیر از دولت ایران خواهشمند است مقداری زمین باشرایطی كه بین مقامات مربوطه ایرانی و اداره بحری و مؤسسات حمل و نقل مزبور معین خواهد گردید و برای احتیاجات اداره بحری و مؤسسات مذكوره بطور اجاره واگذار نماید

با تقدیم احترامات امضاء م . ع فروغی
جواب یادداشت نمره ۹

طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای سفير کبير

در جواب يادداشت مورخ امروز آنجناب راجع به اجاره مقداری زمین در بندر شاه برای احتیاجات تجارتی اداره بحری و سایر مؤسسات حمل و نقل شوروی خاطر عالی رامستحضر میسازم كه دولت متبوعه دوستدار حاضر است رضایت خاطر دولت اتحاد جماهیر شوروی را فراهم سازد .

بدیهی است شرایط اجاره اراضی را كه دولت متبوعه دوستدار با اختیار اداره بحری و مؤسسات حمل و نقل مذكوره فوق خواهد گذاشت باید بمقامات مربوطه ایرانی و مؤسسات مزبور بین يكدیگر مقرر دارند .
با تقدیم احترامات امضاء م . ع فروغی